

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123011182
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123011182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a Mgr. Ivany Datlovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 07. mája 2024 v trestnej veci obžalovaného A. B. za prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 06.02.2024, sp. zn. 1T/77/2023 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. C., trvalým pobytom C. C. – D., D. E. XX,
o d s u d z u j e

podľa § 158 Tr. zák., § 56 ods. 1, veta pred čiarkou, ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. k), l), m), n) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 700 (sedemsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obžalovanému pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) dní.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák., § 36 písm. k), l), m), n) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. f) Tr. zák. na trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

25. 04. 2023 v čase okolo 13.20 hod. v C. C., F. G. H. E., na chodníku pri bočnom vchode do obchodného domu TESCO, viedol nákladné motorové vozidlo zn. Volkswagen Transporte, ev. č. C. XXX I. tak, že počas cúvania dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho si nevšimol a ohrozil za vozidlom na chodníku stojacu chodkyňu J. K., nar. XX. XX. XXXX a narazil do zadnej časti jej tela zadnou časťou vozidla, následkom čoho J. K. spadla na chodník, pričom pri dopravnej nehode utrpela otras mozgu ľahšieho stupňa, tržnú ranu na ľavom obočí, zlomeninu vnútornej steny ľavej očnénice s minimálnym posunom s krvnou podliatinou a opuchom okolo ľavého oka a úrazové roztrhanie

vnútorného postranného väzu základného kĺbu palca ľavej ruky liečené operačne, ktoré zranenia znalec v odbornom vyjadrení hodnotí ako zranenia s primeranou dobou liečenia a závažným ovplyvnením obvyklého spôsobu jej života v trvaní do 42 dní.

Za to bol obžalovanému podľa § 158 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. m), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 56 ods. 2 Trestného zákona uložený peňažný trest vo výške 700,- eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený bol obžalovanému ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 dní.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. f) Trestného zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 6 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 20.02.2024, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 03.04.2024, a to proti výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožnil pokiaľ ide o výrok o vine, ako aj o výrok, ktorým mu bol uložený peňažný trest a ustanovený náhradný trest odňatia slobody, prihliadajúc na závažnosť spáchaného trestného činu, jeho osobu, ľútosť nad jeho spáchaním a taktiež okolnosti spáchaného skutku, keď bezprostredne po dopravnej nehode poškodenej pomáhal a poskytoval súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní počas celého priebehu vyšetrovania.

Naproti tomu nesúhlasil s uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 6 mesiacov, a to vzhľadom na výrazný odstup času od spáchania prečinu, keď uloženie takéhoto druhu trestu nebolo nielen nevyhnutné, ale aj neúčelné. Doposiaľ mu nebolo zadržané vodičské oprávnenie, teda stále môže viesť motorové vozidlá, pričom sa nedopúšťa priestupkov na úseku dopravy. Eventuálne navrhol prípadné zvýšenie výmery peňažného trestu, najmä ak účelom trestu má byť aj prevencia a prevýchova. V tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky len na mimoriadne zníženie výmery trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ale boli splnené aj všetky zákonné podmienky na to, aby mu takýto druh trestu nebol uložený.

Je majiteľom a konateľom Diamond service s.r.o., ktorá zabezpečuje prepravu materiálu, na čo je nevyhnutné oprávnenie na vedenie motorového vozidla, pričom je zodpovedný za kontrolu, vykládku a nakládku tovaru na miesta určenia zákazníkom v rámci celej Slovenskej republiky. Toto oprávnenie nie je možné v momentálnej situácii delegovať na iného zamestnanca. Ak by vykonával trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá nedošlo by len k ohrozeniu pracovnej činnosti, ako aj práce jeho zamestnancov, ale aj samotného chodu a ekonomického prežitia spoločnosti, čím by došlo k ohrozeniu jediného príjmu pre jeho rodinu, ako aj príjmu pre rodiny jeho zamestnancov.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), e) Tr. por. napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol vo veci tak, že upustí od uloženia tohto druhu trestu. Alternatívne navrhol, aby krajský súd odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné a potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu.

Proti tomuto rozsudku podal na hlavnom pojednávaní odvolanie aj okresný prokurátor, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 19.02.2024, a to proti výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožnil pokiaľ ide o výrok o vine, pričom nemal zásadné výhrady proti uloženiu peňažného trestu vo výmere 700,- eur s ustanovením náhradného trestu odňatia slobody v trvaní 10 dní, hoci išlo o trest mierny, najmä pokiaľ ide o výmeru náhradného trestu.

Naproti tomu mal zásadné výhrady voči uloženej výmere trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá pod dolnú hranicu trestnej sadzby za použitia § 39 Trestného zákona, keďže ani vzhľadom na okolnosti prípadu, ale ani vzhľadom na pomery obžalovaného by uloženie tohto druhu trestu v rámci zákonnej sadzby nebolo neprimerane prísne, ba práve naopak bolo by žiadúce.

Pokiaľ ide o okolnosti prípadu nemožno prehliadnuť, že k dopravnej nehode došlo na chodníku, kde obžalovaný s vozidlom nemal absolútne čo robiť a kde vozidlo zaparkoval len z dôvodu svojej pohodlnosti, teda ak tak urobil, o to viac mal dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom, najmä ak samotná poškodená stojac na chodníku chrbtom k jeho prichádzajúcemu vozidlu nemala žiadnu možnosť zabrániť dopravnej nehode. Tieto okolnosti odôvodňujú uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere nad dolnou hranicou zákonnej sadzby a nie tento druh trestu mimoriadne znižovať.

Pokiaľ ide o pomery páchatel'a za tieto nemožno považovať len okresným súdom zohľadnené subjektívne a dôsledne nepreverené tvrdenia obžalovaného, že chod jeho firmy a tým aj existencia jeho rodiny je odkázaná výlučne na jeho osobu, pretože s týmito pomermi súvisí aj jeho samotná osoba. Obžalovaný bol v minulosti nielenže súdom odsúdený, ale navyše v relatívne krátkom časovom období od 10.03.2021 do 11.10.2023 spáchal až 10 priestupkov na úseku cestnej dopravy, čo svedčí o jeho laxnom prístupe k dodržiavaniu dopravných predpisov.

Okrem toho je diskutabilné aj priznanie poľahčujúcich okolností obžalovanému podľa § 36 písm. m) Trestného zákona a § 36 písm. n) Trestného zákona. Tento si ako účastník dopravnej nehody jej oznámením policajtovi splnil len svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z § 66 ods. 2 písm. a) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Taktiež okresný súd vôbec nevysvetlil jeho záver, že obžalovaný poskytol príslušným orgánom absolútnu súčinnosť, nakoľko nie je zrejmé ako konkrétne mal napomáhať pri objasňovaní svojej trestnej činnosti.

Berúc do úvahy aj účel trestu, vrátane jeho ochrannej, prevýchovnej a preventívnej funkcie navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. vo výroku o uložení treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že obžalovanému popri peňažnom treste vo výmere 700,- eur a náhradnom treste odňatia slobody v trvaní 10 dní uloží aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere najmenej 1 rok.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného a poškodenej, sa prokurátor krajskej prokuratúry v plnom rozsahu pridržiaval dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží tento druh trestu vo výmere najmenej jeden rok. Zároveň navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného.

Obhajca sa v plnom rozsahu pridržiaval dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení odvolania obžalovaného. Navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel s tým, aby mu tento druh trestu vôbec neuložil. Zároveň navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora zistil, že boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k tomuto výroku, čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané čiastočne dôvodne a to proti výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, aj keď z iných dôvodov oproti tým, ktorými argumentoval, naproti tomu odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Po splnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 ods. 1 Tr. por. dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, a keďže odvolanie obžalovaného v tomto smere považoval za čiastočne dôvodné, nakoľko boli porušené ustanovenia Trestného zákona v jeho neprospech, hoci uložený trest by bol inak v konečnom dôsledku primeraný, napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil v celom výroku o treste a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozsudkom tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je zo skutku vinný, následne okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a rozhodol rozsudkom.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal krajský súd za to, že okresný súd správne u obžalovaného zistil tri poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), m), n) Tr. zák., t.j., že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval, sám oznámil trestný čin príslušným orgánom a súčasne im napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti.

Odvolačie námietky okresného prokurátora v tomto smere neboli akceptovateľné, pretože ak si obžalovaný ohlásením dopravnej nehody policajtovi splnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 66 ods. 2 písm. a) Zák. č. 80/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, to samo o sebe v žiadnom prípade nevylučuje, resp. nie je relevantným dôvodom na to, aby mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. m) Tr. zák., keďže týmto konaním zároveň splnil všetky požadované podmienky vyplývajúce z tohto právneho predpisu na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti. Obžalovanému prináležalo aj priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., hoci prvostupňový súd bližšie neodôvodnil akým spôsobom mal napomáhať pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, nakoľko tento nielenže ohlásil dopravnú nehodu policajtovi, ale následne bol súčinný pri ohliadke miesta, kde sa stala, vypovedal aj v procesnom postavení obvineného, pričom popísal viaceré okolnosti, ktoré sa prejednávanej trestnej činnosti týkali.

Okresný súd však pochybil, keď obžalovanému nepriznal aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k) Tr. zák., keďže sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a súčasne nahradil spôsobenú škodu, pretože poškodenú počas jej hospitalizácie navštívil v nemocnici, kde sa jej ospravedlnil a súčasnej jej bola prostredníctvom poisťovne cez jeho zmluvné zákonné poistenie nahradená škoda, ktorú si už následne v trestnom konaní neuplatňovala.

Okresný súd pri ukladaní trestu pochybil aj v tom smere, keď pri treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá neaplikoval § 38 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 8 Tr. zák., t.j. aj pri tomto druhu trestu neznížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu, hoci poľahčujúce okolnosti prevažovali nad priťažujúcimi. V konečnom dôsledku bol teda pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností 4:0, pričom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. bolo okrem pomeru potrebné prihliadnúť aj na mieru závažnosti poľahčujúcich okolností, ktoré predovšetkým vo svojom súhrne výraznou mierou vyznievali v prospech obžalovaného.

Za uvedený prečin bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody až na jeden rok z čoho vyplýva, že už z hľadiska tzv. typovej závažnosti tohto prečinu ide o jeden z najmenej závažných trestných činov v rámci Trestného zákona a vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi by bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody až na 8 mesiacov.

Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo bolo ďalším samostatným zákonným dôvodom na zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o uložený peňažný trest vo výmere 700,- eur, ako aj na neho nadväzujúci náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 dní v prípade úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu zo strany obžalovaného, ich uloženie ani jeden z odvolateľov nenamietal. Tento druh alternatívneho trestu a nadväzujúceho náhradného trestu odňatia slobody v daných výmerách okresný súd správne uložil, pričom krajský súd v tomto smere doplnil dokazovanie o zistenie majetkových pomerov obžalovaného a ustálil, že jeho čistý mesačný príjem predstavuje približne sumu 1 000,- eur.

Pokiaľ ide o trest zákazu činnosti zákonom ustanovená trestná sadzba predstavovala rozpätie od 1 roka do 10 rokov, avšak v dôsledku použitia § 38 ods. 3, 8 Tr. zák. bolo možné obžalovanému uložiť trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá od 1 roka do 7 rokov.

Okrem toho pri ukladaní trestu v prebiehajúcom konaní prihliadol taktiež na osobné, rodinné a pracovné pomery obžalovaného tak ako sú uvedené v odôvodneniach odvolania a napadnutého rozsudku, dôležitým bolo najmä to, že zabezpečuje pre rodinu pravidelný legálny príjem. Súčasne bolo potrebné

vziať do úvahy aj § 34 ods. 3 Tr. zák. a predovšetkým to, že je otcom troch maloletých detí, pričom jeho manželka je momentálne na rodičovskej dovolenke.

Na druhej strane však nemožno prehliadnuť, že spáchal 10 priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ani jeden z nich však závažným spôsobom, pričom mu boli za ne ukladané pokuty od 10,- eur až do 50,- eur a v dvoch prípadoch došlo k jeho napomenutiu. Dôležitým bola aj skutočnosť, že dvoch posledných priestupkov sa dopustil po spáchaní trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu v tomto trestnom konaní. Z hľadiska laxného prístupu k dodržiavaniu dopravných predpisov nemôže túto skutočnosť v dostatočnom rozsahu ospravedlniť ani tým, že v rámci svojej podnikateľskej činnosti v podstate dennodenne používa motorové vozidlo. V neprospech obžalovaného možno do určitej miery hodnotiť, že poškodená utrpela zranenia, ktorých doba liečenia bola v hornej polovici doby, ktorú možno právne posúdiť ako ujmu na zdraví, kde hornou hranicou je doba 42 kalendárnych dní. Taktiež v jeho neprospech vyznieva skutočnosť, že s nákladným motorovým vozidlom parkoval na chodníku, t.j. v rozpore so zákonom, avšak skutočnosť, že pri cúvaní dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, mu nemožno pričítať dvakrát, t.j. duplicitne, keďže týmto konaním naplnil časť objektívnej stránky predmetného prečinu, nakoľko porušil dôležitú povinnosť uložiť mu podľa zákona, pretože by inak nešlo ani o trestný čin. Skutočnosť, že obžalovaný bol v minulosti 1-krát súdom trestaný, nemala väčší význam, pretože išlo o odsúdenie z roku 2001, navyše bolo upustené od jeho potrestania, pričom sa na neho hľadí ako keby odsúdený nebol.

Za takejto situácie bolo obžalovanému potrebné uložiť aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá prihliadajúc na okolnosti vyznievajúce v jeho neprospech, ale na druhej strane okolnosti prípadu vyznievajúce v jeho prospech, ako aj jeho pomery v súhrne odôvodňovali mimoriadne zníženie tohto druhu trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom a preto pri jeho ukladaní použil § 39 ods. 1, 3 písm. f) Tr. zák. a výmeru tohto druhu trestu mu znížil na 6 mesiacov, ktorú ako minimálnu pripúšťajú príslušné ustanovenia Trestného zákona pre tento druh trestu.

Po komplexnom posúdení vyššie uvedených relevantných skutočností a okolností dospel krajský súd k záveru, že uloženie peňažného trestu a na to nadväzujúceho náhradného trestu odňatia slobody v daných výmerách, ako aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorého výmera bola mimoriadne znížená a to popri sebe, zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, pričom takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za čiastočne dôvodné a o odvolaní okresného prokurátora, považujúc ho za nedôvodné, rozhodol o uložení trestu obžalovanému sám tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.